

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : **U. P., A., B.**, zastúpeného *JUDr. O. K.*, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom v B., proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Mierová 23, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1846/06/2 zo 7. augusta 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. augusta 2009, č.k. 2S/389/2006-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. augusta 2009, č.k. 2S/389/2006-30 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým ako odvolací orgán podľa § 59 ods.2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „*zák.č.71/1967 Zb.*“ alebo „*správny poriadok*“) potvrdil napadnuté *rozhodnutia Colného úradu Košice* :

1./ zn. 41999/5664/2005-R3 z 12.11.2005, o vymeraní colného dlhu - ktorý vznikol v okamihu nesplnenia povinnosti vyviešť tovar v určenej lehote, vyplývajúcej z režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozných platieb, t.j. dňa 1.5.2004 - nesplnením povinnosti vyviešť v určenej lehote tovar podľa ust. § 397 ods.8 zákona č.

238/2001 Z.z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „colný zákon“), – *časť rotačného tlačiarenského stroja zn. H. v rozmontovanom stave špecifikovaného podľa dielčích dovozných faktúr č. W. až W., výrobné číslo X. v hodnote 36 318 760 Sk o hmotnosti 111 669 kg*, ktorý bol prepustený do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozných platieb na základe povolenia Colného úradu Košice ev.č. DC05664101801 rozhodnutím v colnom konaní ev.č. JCD 0566406102240 z 30.10.2001, pričom colná hodnota predmetného tovaru pri jeho prepustení do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla podľa ust. § 59 ods.1 colného zákona bola určená vo výške 36 318 760 Sk, výška colného dlhu za obdobie počas ktorého bol tovar v režime dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla z iného dôvodu, ako je prepustenie tovaru do tohto režimu, bola určená na základe § 352 ods.5 colného zákona a v súlade s ust. § 407 ods.3 písm. a/ colného zákona, colný úrad **vymeral colný dlh vo výške 584 732 Sk**, ktorú sumu **uložil podľa § 412 ods.1 colného zákona spoločne a nerozdielne zaplatiť dlžníkovi colného dlhu**, t.j. právnickej osobe G. **a ručiteľovi colného dlhu**, t.j. žalobcovi a to v lehote 10 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o vymeraní colného dlhu.

2./ zn. 41999/5664/2005-R4 z 12.11.2005 o vymeraní colného dlhu - ktorý vznikol v okamihu nesplnenia povinnosti vyvieŕ tovar v určenej lehote, vyplývajúcej z režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozných platieb, t.j. dňa 1.5.2004 - podľa ust. § 397 ods.8 colného zákona, na základe nesplnenia povinnosti vyvieŕ v určenej lehote tovar – časť rotačného tlačiarenského stroja zn. H. v rozmontovanom stave špecifikovaného podľa dovoznej faktúry č. W.0, výrobné číslo X. v hodnote 3 042 931 Sk o hmotnosti 1842 kg, ktorý bol prepustený do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením do dovozných platieb na základe povolenia Colného úradu Košice ev.č. DC05664101801 rozhodnutím v colnom konaní ev.č. JCD 0566413102650 zo 16.11.2001, pričom colná hodnota predmetného tovaru pri jeho prepustení do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla podľa ust. § 59 ods.1 colného zákona bola určená vo výške 3 042 931 Sk, výška colného dlhu za obdobie počas ktorého bol tovar v režime dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla z iného dôvodu, ako je prepustenie tovaru do tohto režimu bola určená na základe § 352 ods.5 colného zákona a v súlade s ust. § 407 ods.3 písm. a/ colného zákona colný úrad vymeral colný dlh vo výške 69 987 Sk, ktorú sumu uložil spoločne a nerozdielne zaplatiť dlžníkovi colného dlhu, t.j. právnickej osobe G.

a ručiteľovi colného dlhu, t.j. žalobcovi a to v lehote 10 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o vymeraní colného dlhu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd mal za preukázané, že v posudzovanej veci colný dlh vznikol podľa § 397 ods.8 colného zákona na základe skutočnosti, že deklarant neuskutočnil spätný vývoz tovaru v lehote ktorá mu bola predĺžená do 30.4.2004, pričom colný dlh vznikol v okamihu nesplnenia povinnosti vyvieť tovar v určenej lehote, vyplývajúcej z režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla, t.j. dňa 1.5.2004. Deklarant sa na ústne konanie bez ospravedlnenia nedostavil a ani sa k nemu písomne nevyjadril. Následne preto Colný úrad Košice vydal napadnuté rozhodnutia o vymeraní colných dlhov vzniknutých podľa § 397 ods.8 colného zákona, ktorými zároveň uložil deklarantovi spolu so žalobcom, ktorý bol v postavení ručiteľa predmetných colných dlhov, povinnosť zaplatiť príslušnú sumu dovozných platieb vyplývajúcu z prvostupňových rozhodnutí z 12.11.2005 vo výške 654 719 Sk. Krajský súd uviedol, že vymeranie colného dlhu bolo v súlade s ust. § 352 ods.5 colného zákona, ktoré určuje, že ak vznikne colný dlh pri tovare prepustenom do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla z iného dôvodu, ako je prepustenie tovaru do tohto režimu (napr. porušením colných predpisov), suma dovozných platieb sa vypočíta ako rozdiel medzi sumou dovozných platieb, ktoré boli vymerané, ak by bol tovar prepustený do režimu voľný obeh, pričom tovar prepustený do režimu voľný obeh podlieha v zmysle § 160 ods.2 v spojení s ust. § 2 písm. k/ colného zákona dovozným platbám, ktorými sa rozumejú clo a dane (DPH podľa § 48 ods.2 písm. a/ zák.č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o DPH“) a sumou dovozných platieb pri tovare prepustenom do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla, pričom v zmysle ustanovenia § 48 ods.2 zákona o DPH dovezeným tovarom na účely tohto zákona je aj tovar prepustený do režimu dočasného použitia. Pretože v predmetnej veci bol ručiteľom žalobca a samotný dlžník svoju povinnosť zaplatiť colný dlh nesplnil, žalovaný správne a v súlade s ust. § 390 ods.1 písm. c/ v spojitosti s § 390 ods.3 colného zákona zaviazal na zaplatenie colného dlhu žalobcu. Podľa názoru krajského súdu žalovaný postupoval v súlade so zákonom, a preto žaloba bola podaná nedôvodne. Uviedol tiež, že správne orgány postupovali v súlade s § 91 ods.1 colného zákona č. 199/2004, keď na posúdenie hmotnoprávnej stránky veci použili právne predpisy platné a účinné v čase začatia konania, t.j. pri prepustení predmetného tovaru do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozného cla.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu v zákoně lhote podal žalobca odvolanie, a to z dôvodov uvedených v § 205 ods.2 písm. d/ a f/ O.s.p., pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca v rámci odvolania uviedol, že pripúšťa, že colný dlh mohol vzniknúť podľa ustanovenia § 397 ods.8 colného zákona, avšak nestotožnil sa so závermi žalovaného, že režim dočasného použitia s čiastočným oslobodením skončil. Zdôraznil, že tvrdenie žalovaného, že režim dočasného použitia skončil na základe rozhodnutí vydaných colným orgánom v súlade s § 340 ods.3 colného zákona je v rozpore s týmto ustanovením a administratívnym spisom, ktorý rozhodnutie (JCD) o prepustení tovaru do iného colného režimu neobsahuje. Zdôraznil, že režim dočasného použitia s čiastočným oslobodením trvá naďalej, pretože nebol ukončený spôsobom, ktorý výslovne ustanovuje zákon. V rámci žaloby sa zaoberal sa výkladom rozdielov medzi colným zákonom a zákonom o DPH. Zdôraznil, že len v prípade, ak došlo k skutočnostiam skutkovo vymedzeným v § 48 ods.2 zákona o DPH, dôjde k vzniku daňovej povinnosti a to bez ohľadu na to, či došlo k povinnosti zaplatiť clo. Ak by totiž podmienky vzniku daňovej povinnosti a vzniku povinnosti zaplatiť colný dlh boli totožné, tak by nesporne v zákone o DPH bolo uvedené, že vznik daňovej povinnosti je totožný so vznikom colného dlhu. Zdôraznil, že je nesporné, že pre vznik daňovej povinnosti platia podmienky, ktoré stanovil zákon o DPH, ktorý je v danom prípade lex specialis. Tento záver potvrdzuje aj ust. § 47, podľa ktorého sa na daň pri dovoze vzťahujú ustanovenia colných predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak. Podmienky vzniku daňovej povinnosti, ako aj dovoz tovaru tento zákon upravuje odlišne, a preto daňovú povinnosť možno stanoviť, len ak ju zákon o DPH skutkovo vymedzuje. Vznik colného dlhu podľa § 397 ods.1 písm.b/ a vznik daňovej povinnosti podľa § 48 ods.2 písm. c/ nemá za následok vznik daňovej povinnosti, ak došlo k porušeniu podmienok, aj keď s takýmto konaním je podľa § 397 ods.8 spojený vznik colného dlhu. Je vylúčené, aby podľa citovaných zákonných ustanovení bolo možné uložiť daňovú povinnosť pri vzniku colného dlhu podľa § 397 ods.8 colného zákona v dôsledku alebo v súvislosti s tým, že vznikla v dôsledku toho, že tovar bol prepustený do režimu dočasného použitia. Z toho dôvodu bola daňová povinnosť určená rozhodnutiami, proti ktorým bola podaná samostatná žaloba, čo bolo dané do pozornosti krajskému súdu a ktorý sa podľa názoru žalobcu s touto skutočnosťou náležite nevysporiadal.

Žalobca dôvodil, že vznik colného dlhu podľa § 397 ods.1 písm. b/ colného zákona a vznik colného dlhu podľa § 397 ods.8 colného zákona sú samostatnými právnymi skutočnosťami, rovnako ako vznik daňovej povinnosti podľa § 48 ods.2 písm c/ zákona o DPH, ktorá je spojená výlučne so vznikom colného dlhu podľa § 397 ods.1 písm. b/ colného zákona a nie je možné na základe citovaného ustanovenia určiť daňovú povinnosť aj v spojení s § 397 ods.8 colného zákona. Ako colný zákon, tak zákon o DPH samostatne pre účely ich aplikácie ustanovujú, čo je dovozom a s akým konaním sa spája vznik colného dlhu a vznik daňovej povinnosti. Vznik colného dlhu je suma platieb, ktoré sa uplatňujú na dovážaný tovar, pričom ide o samostatné platby, ktorých výmer a výber sa riadi samostatnými právnymi predpismi. Výška colného dlhu je potom suma platieb určených podľa jednotlivých predpisov. Nakoľko žalobcovi bola uložená daňová povinnosť bez existencie právneho dôvodu, navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že horeoznačené rozhodnutie žalovaného z 3.8.2006, vrátane prvostupňových rozhodnutí z 12.11.2005 sa zrušuje. Zároveň žiadal, aby mu boli nahradené odvolacie ako aj prvostupňové trovy konania v celkovej výške 934,35 €, ktorých výšku v rámci odvolania písomne špecifikoval.

Žalovaný správny orgán vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods.2 vety prvej O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa treba zrušiť pre závažné procesné pochybenie.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým boli potvrdené horeoznačené prvostupňové rozhodnutia o vymeraní colného dlhu, ktorý vznikol podľa ustanovenia § 397 ods.8 colného zákona nesplnením povinnosti vyvieť v určenej lehote tovar - časť rotačného tlačiarenskeho stroja zn. H. v rozmontovanom stave, ktorý bol prepustený do režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od dovozných platieb na základe povolenia Colného úradu Košice. Z obsahu prvostupňových rozhodnutí vyplýva, že povinnosť zaplatiť colný dlh bola uložená

spoločne a nerozdielne dlžníkovi colného dlhu, t.j. právnickej osobe G. a ručiteľovi colného dlhu, t.j. žalobcovi.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 O.s.p.).

Účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný (§ 250 ods.1 O.s.p.). Procesne legitimovaným na podanie žaloby je tiež ten, s kým sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ním ako s účastníkom konať malo. Zákon nevylučuje procesné spoločenstvo na strane žalobcov podaním spoločnej žaloby. *Účastníkmi konania sú tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie a postup súdu (§ 250 ods.3 v spojení s § 91 ods.2 O.s.p.*

Preskúvaným horeoznačeným rozhodnutím žalovaného v spojitosti s preskúvanými prvostupňovými rozhodnutiami, dlžníkovi colného dlhu a žalobcovi – ktorý vystupoval v procesnom postavení ručiteľa – *bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh spoločne a nerozdielne.* Preto v súlade s § 250 ods.2 až 4 O.s.p. účastníkom súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je nielen žalobca, ktorý podal žalobu podľa § 247 ods.1 a 2 O.s.p. a žalovaný správny orgán, ale účastníkom konania má byť aj právnická osoba G., a to *pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom, lebo aj na neho sa bude vzťahovať rozhodnutie súdu.*

Nesprávne určenie okruhu účastníkov krajským súdom v tomto konaní je takou vadou konania, pre ktorú musel Najvyšší súd SR odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu postupovať vo vyššie naznačenom smere, t.j. pribrať za účastníka konania v zmysle § 250 ods.3 O.s.p. aj horeoznačenú právnickú osobu, ktorej preskúvaným správnym rozhodnutím bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne so žalobcom zaplatiť colný dlh. Ako účastník konania má procesné práva, preto mu musí byť zo strany súdu umožnené, aby ich mohol riadne uplatniť, teda aby mu postupom súdu nebola odňatá možnosť pred ním konať.

Z dôvodu, že jednému z účastníkov konania, ktorý ním musí byť zo zákona (§ 250 ods.3 O.s.p.) bola postupom krajského súdu odňatá možnosť pred ním konať, bolo by predčasné, aby Najvyšší súd SR zaujímal stanovisko k námietkam odvolania ohľadne rozhodnutia čo do merita veci. V novom rozhodnutí bude povinnosťou krajského súdu vysporiadať sa so všetkými námietkami žaloby.

Neuniklo tiež pozornosti odvolacieho súdu, že krajský súd prehliadol, že žalobca v žalobe uviedol nesprávny dátum vydania napadnutého rozhodnutia žalovaného č. 1846/06/2, a to 3.8.2006, pričom z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že uvedené rozhodnutie bolo vydané žalovaným správnym orgánom 7.8.2006. V ďalšom konaní bude preto potrebné zo strany krajského súdu – ktorý v priebehu celého konania uvádzal, zhodne ako žalobca a aj žalovaný správny orgán uvedený nesprávny dátum – uvedené pochybenie napraviť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods.3 v spojení s § 246c O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

V Bratislave 30. septembra 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská